

3.2 ÚČELY ČTENÍ

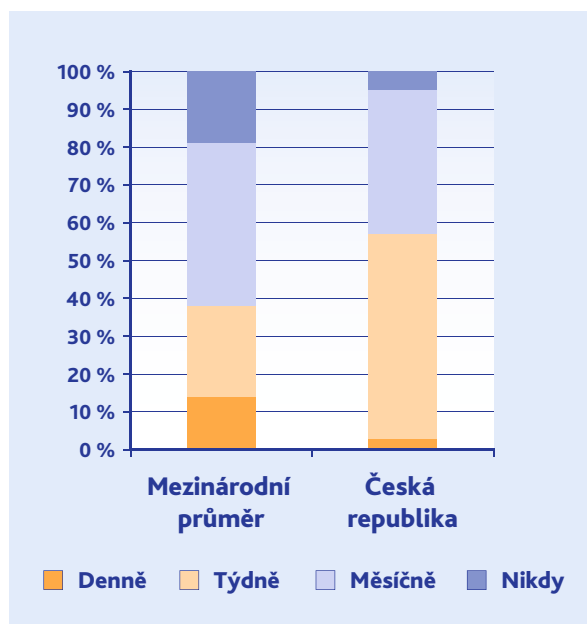
Čtení literárních a informativních textů

Z toho, co jednotlivé země uváděly ve svých kapitolách encyklopedie, vyplývá, že základním a společným cílem pro téměř všechny země je *čtení s porozuměním*.

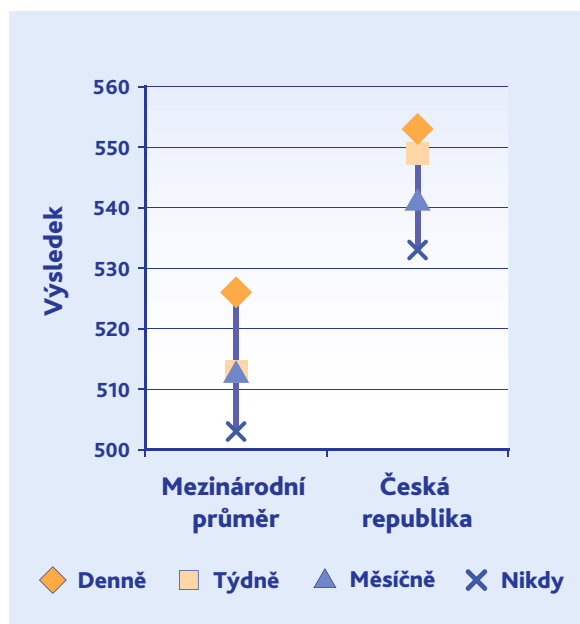
Ve většině kurikul je zmiňováno, že by žáci měli umět přečíst různé *typy textů*, často jsou zmiňovány literární a informativní texty (ve druhém případě je používána různá terminologie, jako např. naučné texty, neliterární texty, jiné než beletristické texty).

Nikde není pochyb o tom, že žáci mají být schopni přečíst *literární text*, a dovednost přečíst literární text většího či menšího rozsahu je zmíněna v kurikulu většiny zemí. Někde je tato oblast podrobněji specifikována, např. že žáci mají číst romány, pohádky, poezii, divadelní hry, moderní poezii, současnou beletrii atd.

Učitelé v dotazníku odpovídali na to, jak často⁸ žákům dávají číst kratší příběhy, delší beletristické knihy členěné do kapitol, divadelní hry a jiné texty. Nejvíce se čtou kratší příběhy, potom delší texty a nejméně divadelní hry. Výsledek v testu PIRLS nejvíce ovlivňuje čtení delších knih. Na následujících obrázcích je uveden podíl žáků, jež učitelé nechávají číst delší beletristické knihy (viz obr. 3.2), a souvislost čtení delších knih s výsledkem v testu (viz obr. 3.3). Rozdíl ve výsledku v testu PIRLS u žáků, kterým učitelé dávají číst delší knihy denně a vůbec, činí v mezinárodním průměru 22 bodů, v České republice 20 bodů.

Obr. 3.2 Podíl žáků, jež učitelé nechávají číst delší beletristické knihy

Obr. 3.3 Průměrný výsledek žáků v testu podle toho, jak často je učitelé nechávají číst delší beletristické knihy

Čtení *informativních textů* zatím není v jednotlivých kurikulech tak silně zastoupeno, avšak je vidět, že se tento účel čtení začíná postupně stávat jejich nedílnou součástí. Některé země mají tuto oblast popsánu velmi podrobně a přesně uvádějí, které druhy textů by měl žák umět přečíst, a to co

⁸ V dotaznících šetření PIRLS byly používány následující frekvence: každý den nebo téměř každý den, jednou nebo dvakrát za týden, jednou nebo dvakrát za měsíc, nikdy nebo téměř nikdy. Pro zjednodušení zde používáme zkrácená označení těchto četností: denně, týdně, měsíčně, nikdy.